

راهنمای تهاتر کالا به کالا در هلدینگ بازرگانی ادریسکو

فاز ۱: ارزیابی اولیه، تراز مالی و استعلامات فنی (Commodity Match & Feasibility)

1. دریافت پروفایل و اسناد کالا از طرف مقابل (LOI / Product Data Sheet):
 - آنالیز آزمایشگاهی دقیق، کد تعرفه بین‌المللی (HS Code)، تناژ پیشنهادی، مبدأ و بسته‌بندی کالای طرف خارجی (مثلاً پلیمر، کود، فلزات یا غلات).
2. امکان‌سنجی واردات و مجوزها در مقصد (Regulatory Check):
 - بررسی این که آیا کالای مورد نظر برای ورود به کشور مقصد ممنوعیت دارد؟ نیاز به سهمیه، استاندارد اجباری یا مجوز بهداشت/جهاد دارد یا خیر.
3. تطبیق و تراز ارزش دلاری محموله‌ها (Value Balancing):
 - تعیین ارزش کل هر دو محموله بر اساس یک فرمول شفاف مرجع (مثلاً نشریه پلاتس برای مشتقات نفتی، LME برای فلزات، یا فاکتور رسمی صادراتی).
 - محاسبه تراز: ارزش دلاری کالای صادراتی هلدینگ = ارزش دلاری کالای وارداتی طرف مقابل.
4. تعیین خریدار نهایی در بازار مقصد (پیش‌فروش / Exit Strategy):
 - قبل از امضای نهایی، آنالیز کالای دریافتی به خریداران عمده و کارخانجات داخل کشور نشان داده شده و توافق خرید/نقد/ریالی با آنها حاصل می‌شود تا ریسک دپوی بار به صفر برسد.

فاز ۲: ساختار حقوقی، قرارداد مادر و تضامین (Financial Security & Contract)

1. تنظیم قرارداد جامع تهاتر متقابل (Barter / Counter-Purchase Master Agreement):
 - شامل ۲ بخش متصل به هم: بخش فروش کالای الف و بخش خرید کالای ب با شماره ارجاع متقابل (Back-to-Back Contract).
 - تعیین شرایط تحویل مطابق اینکوترمز ۲۰۲۰ (ترجیحاً تحویل در مرزهای ریلی یا بنادر بی‌طرف: FCA, CPT, CFR).
 - تعیین داوری بین‌المللی و شروط فورس‌ماژور.

2. استقرار ساختار تضمین حسن انجام تعهدات (Risk Mitigation):

- صدور ضمانت‌نامه بانکی حسن انجام کار (Performance Bond / PB) معمولاً به میزان ۵ تا ۱۰ درصد ارزش قرارداد توسط طرفین.
- در صورت نبود امکان تبادل بانکی مستقیم، الزام به ارسال محموله در پارت‌های خرد (Partial Shipments) به نحوی که ارزش هر پارت از سقف ریسک قابل تحمل فراتر نرود.

3. قرارداد بازرسی شخص ثالث (Inspection Agreement):

- ثبت شرط قطعی بازرسی کیفیت و کمیت در مبدأ و مرز خروجی توسط یک شرکت بین‌المللی معتمد (مانند SGS).

فاز ۳: ثبت‌های قانونی، سامانه‌ها و اظهار گمرکی صادرات (Export Formalities)

1. ثبت پرونده در سامانه جامع تجارت (NTSW):

- ثبت کوتاژ تحت عنوان رویه «صادرات در قبال واردات (خود یا واگذاری به غیر)».

2. بارگیری، حمل و تشریفات خروج محموله صادراتی ادیسکو:

- بازرسی محموله توسط شرکت بازرسی (صدور گواهی Inspection Certificate).
- اظهار در گمرک مبدأ، پلمب بار و حمل به سمت مرز خروجی (سرخس، اینچه‌برون، بندرعباس و ...).

3. صدور اسناد حمل و پروانه صادراتی:

- پس از عبور فیزیکی بار از خط مرزی، پروانه قطعی صادراتی (کوتاژ سبز) توسط گمرک صادر و در سامانه درج می‌شود.

فاز ۴: تبادل فیزیکی و تحویل کالای متقابل در مرز/هاب لجستیکی (Physical Exchange)

1. ورود محموله متقابل طرف خارجی به نقطه تبادل:

- ورود بار طرف مقابل (واگن‌های ریلی، کانتینر یا کشتی) به منطقه ویژه اقتصادی، ایستگاه مرزی یا محوطه گمرکی مشخص شده در قرارداد.

2. بازرسی مجدد و تایید فنی (Acceptance & Inspection):

- تیم بازرسی شخص ثالث (مانند SGS) محموله را وزن، آنالیز و عیارسنجی کرده و انطباق آن را با آنالیز مندرج در قرارداد کتباً تایید می‌کند.

3. انتقال مالکیت و آزادسازی اسناد (Title Transfer):

- تبادل هم‌زمان اسناد مالکیت بار (بارنامه‌های ترخیصیه، مانیفست و فاکتور نهایی) بر اساس فرمول تحویل پارت‌به‌پارت.

فاز ۵: تشریفات واردات و تسویه ارزی/بانکی (Regulatory Settlement & Clearance)

1. ثبت سفارشی واردات با منشأ پروانه صادراتی:

- ثبت سفارش کالای وارداتی در سامانه جامع تجارت با انتخاب گزینه تأمین ارز: «ارز حاصل از صادرات خود یا غیر».

2. اتصال کوتاژ صادراتی به اظهارنامه وارداتی:

- قفل کردن شماره کوتاژ صادراتی فرش/محصولات در بخش منشأ ارز سامانه گمرک.

3. ترخیص قطعی کالا از گمرک ورودی:

- پرداخت حقوق و عوارض گمرکی معمول، مالیات ارزش افزوده و صدور برگ سبز واردات.

4. بسته شدن خودکار تعهد ارزی:

- بانک مرکزی با تطبیق خودکار ارزش کوتاژ صادراتی و کوتاژ وارداتی در سامانه، تعهد بازگشت ارز صادراتی هلدینگ را ۱۰۰٪ تسویه و مختومه اعلام می‌کند.

فاز ۶: فروش ریالی و تکمیل چرخه نقدینگی (Settlement & Liquidation)

1. تحویل بار به خریدار نهایی یا صنایع داخلی:

- انتقال مستقیم محموله ترخیص‌شده از مرز/بندر به انبار خریدار نهایی در ایران طبق توافق قبلی فاز ۱.

2. دریافت وجه نقد (ریال / حواله):

- واریز وجه ریالی به حساب‌های هلدینگ همراه با صورت‌حساب رسمی و فاکتور فروش.

3. آزادسازی تضامین (Collateral Release):

- ابطال متقابل ضمانت‌نامه‌های بانکی (Performance Bonds) یا تسویه حساب‌های امانی پس از تأیید کامل بدون نقص طرفین.